Köszeg, 1900. március hó 25-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona, egyes szám ára 20 fillér.
Nyilttér sora 40 fillér.
Hirdetés nagyság szerint.

Előfizetési pénzek és reclamátiók, valamint a lap szellemi részét illető közlemények Feigl Gyula kiadó címére küldendők.

XX. évfolyam. | Felelős szerkesztő és kiadó: FEIGL GYULA. | 12. szám.

Közgazdasági tényező a föld alatt.

A kereskedelmi forgalom korszakát éljük. A kereskedelem és ipar fölvirágoztatására törekesznek mindenfelé, habár részben az agrárismus részesül támogatásban. Az agrár-politika is végcéljában a forgalom követelményeihez kíván alkalmazkodni, a föld termékeinek előnyösebb értékesítését kívánja biztosítani. Mindinkább eltávolíttatnak mindazok az intézmények, melyek a forgalomra bénítólag hatnak s lassankint elérkezik majd a szabad kereskedelem, a közgazdasági érdekek természetszerü kiegyenlítése, amivel együtt jár az anyagi jólét, az elégedettség: ez az út vezet a világbékéhez!

Kétségtelen, hogy a forgalom, a közgazdasági fejlődés előmozditására azok a javak bírnak fontossággal, melyek a forgalomban szerepelnek és szerepelhetnek; a forgalomra pedig semmi befolyással nincsenek azok a javak, melyek a forgalomból kitiltvák. Ahol kevesebb dolog vétetett ki a forgalom alol, ott mindenesetre élénkebb lesz a forgalom, mint ott, ahol a törvények — ha bármily indokból is — sok dolgot vonnak ki a forgalomból.

A tulajdonnak minden korlátozása a forgalomra bénítólag hat, a mennyiben a szabad rendelkezés elvonása egyenlő hatást szül, mint a forgalomból való kitiltás.

A tulajdon korlátozásai és a javaknak a forgalomból való kivonása, kitiltása tehát a forgalmat apasztják, bénítják: közgazdaságilag hátrányt okoznak.

Ennek dacára el nem vitatható, hogy vannak javak, melyeknek a forgalomból való elvonása előnyös, célszerü, — illetve kívánatos. Mindaz tulajdonnak tárgyát nem képezheti, ami határok közé nehezen szorítható, s azt a forgalomban szerepeltetni, adás-vétel tárgyává tenni egykönnyen nem lehet. Ezek köztulajdont képeznek, jobban mondva közhasználat tárgyai.

A mindennapi életben csak a földet s azt ami a föld fölött van részesítjük kellő figyelemben. — holott a föld mélye egy nagyon fontos közgazdasági tényezőt rejt magában, melynek életet ad — a bánya. A föld alatt kincsek vannak, melyeket a bányaipar hoz fölsziure. Minden bánya egy fontos közgazdasági tényező, akár aranyat, ezüstöt, — akár drágaköveket, — akár szenet, sót, vasat termel: mind oly termékek, melyek a forgalomban nélkülözhetlenek, pótolhatlanok.

A mai jog szerint a bányaipar-jogosítvány a tulajdon korlátozásaként szerepel. A tulajdonos abban a kényszerhelyzetben van, hogy sokszor tétlenül nézi, mint vagyonosodik a bányaipart üző az ő földjének mélyéből. A mennyire előnyt biztosít a bányaipar a közgazdaságnak, annyi hátránynyal sújtja a földtulajdonos közgazdasági funkcióját. Azt kérdem, hogy közgazdasági szempontból előnyös-e a tulajdonnak az a korlátozása, melyet a bányaipar-jogosítvány képez? Van-e abban ráció, hogy a humus alatti rész a tulajdonos rendelkezése alol elvonatott?

Nézetem szerint a föld mélye csak azé lehet, akié a föld fölülete, vagy pedig — köztulajdon. Ez utóbbi a helyes fölfogás. Épúgy mint fölfelé, a légürben, nem lehet a tulajdon határát megállapitani, — époly módon nem lehet a föld mélyében a tulajdonnak határt szabni; már pedig azon javak, melyeknek határai élesen el nem különíthetők, nem lehetnek magán-tulajdon tárgyai.

A dolog természete szerint mindaz, ami a föld mélyében fekszik, a föld kincsei: köztulajdonunk! Nemcsak az arany és ezüst, — hanem a föld mélyében levő szén is, épúgy mint a folyó víz és levegő, mindnyájunknak közös tulajdona. Ha így fogjuk föl a dolgot, akkor ebből helyesen következik, hogy a köztulajdonban mindnyájan részesüljünk azon arányban, a mint a közérdekek, a közgazdaság előmozditásához hozzájárulunk. Semmiképen sem lehet ezt úgy érteni, hogy a föld mélyének kincsei közöttünk szétosztassanak, hanem úgy, hogy valódi érték ellenében azokat mindenki megszerezhesse; nem helyes tehát az, ha a föld kincseinek kiaknázása egyeseknek bérbe adatik, a kik azután olcsó munkaerővel azt a közgazdaság hátrányára milliók szerzésére kiaknázzák.

Egészséges közgazdaságot pedig nem az egyesek milliónyi vagyona, hanem a közvagyonosodás teremthet: azért ismerjük föl a bányabérletek hátrányos voltát, s vegyük figyelembe, hogy a köztulajdon legjobb, leggazdaságosabb kezelője az állam.

A föld mélye közös kincsünk, juttasson abból az állam minden tagjának — a valódi érték ellenében — mert a javak rendeltetésének helyes tölismerése és észszerü felhasználása fejlesztheti a közgazdaságot.

Dr. Sissovics Miklós.

TÁRCA.

Örök álom.

Ködbe borult láthatárra,
Nézegetek kis szobámból, —
Igy merengek ábrándozva
Hathatatlan boldogságról. —

Mert is tudom úgy elnézni
A lehullni látszó ködöt,
Hogy szemeim fénysugári
Elmerülnek a köny között?

Minden cseppje könyeimnek
Fájó szivem panaszhangja . . . .
Hogy fájdalmán enyhülhessek
Elmegyek a másvilágra . . . . .

Ködbe borult láthatárra
Néz k le a magas égből
Ott aluszom örök álmot
Álmodva a szerelemről. —

László Lajos.

A madarak védelme.

CHERNEL ISTVÁN-tól.

(Folytatás.)

Etetőhelyek. Télen mindent beföd a hó fehér takarója, az ágak kopárak, fagyos szél süvít át rajtuk, s ha zuzmarásak, zörögnek, mint a halál csontvázai. A gyengébb, nálunk teleló szárnyasok, a cinegék, tengelic, sármány, ökörszem és mások valami bokor védelmébe húzódnak gubbasztanak, mert fáznak és éheznek. Még a keményebb szív is meglágyul láttukra s megszánva őket, morzsát és szemecskéket hint nekik.

Jó cselekedetet mivel mindenki, a ki ilyen irgalmasságot gyakorol, mert bizony sokan elpusztulnak közülök és nem kicsiny az a szám, melyet a tél mostoha viszonyai, kivált zuzmarás idő, ólmos eső, áldozatul követel.

Minő szép az az ősrégi szokás Norvégiában, hogy karácsonykor minden háztulajdonos egy kéve gabonát cölöpre tűz háza elé — még az is, a ki nem él bőségben — igy juttatván élelmet az éhező madaraknak. Senki se csikorogjon, ők se szenvedjenek szükséget a „béke ünnepén".

Mindenkor ragyogó példája ez az emberek érzelmeinek!

És mily jól esik, mikor Stiria igazán „nyugalmas" tóvárosának várhegyén sétálgatva, minden utfordulónál kis etetőhelyeket láthatunk, nemkülönben ily felirású perselyeket: „Alamizsnát, a madarak számára!"

Itt Gráczban a pintyek, rigók — minden túlzás nélkül — lábaink alatt szaladgálnak, ugrálnak s ha valamelyik padra ereszkedünk, rögtön a támasztóra szállnak s csaknem kézből veszik el a nyujtott eleséget. Ellenben Dél-Tirolban, Olaszországban? No ott ugyan csodaszámba mehetne e féle.

A Garda-tó környékén töltvén pár napot, ezalatt mindössze két madarat láttam, s ez a kettő is rendkivül vadságot tanusitott; közeledtemre nyilgyorsan menekültek, mintha csak ragadozó madarat pillantottak volna meg.

Nem tagadhatjuk, hogy nálunk is találkoznak nemesszivű madárbarátok, kik télen rendesen szórnak az éhezőnek eledelt s igy könnyítenek sorsukon. Lennének bár még többen!

Mikor itt erre buzditok, egyuttal el akarok mondani egyetmást az etetőhelyek berendezéséről is. Ilyeneket csinálhatunk a földön vagy a magasban valami deszkán. Mindkét esetben arra ügyeljünk, hogy a kiválasztott hely széltől védve, lehetőleg délnek essék, napos és biztonságot kináló legyen, azaz legyenek a környéken sűrű fák, bokrok — kivált lombjukat tartók vagy fenyvesek — s macskák, kutyák, emberek ne alkalmatlankodhassanak ott. Továbbá tartsuk szem előtt, hogy micsoda fajokat akarunk etetni. A magasban fákon, bokrokon alkalmazott etető 1—2 méternyire lehet a föld szinétől s egy jól megerősitett deszkalapból áll, mely fölé — az északi oldalon — rézsutosan zsuptetőcskét készitünk, hogy hó szél, eső ne érje a deszkát. A szórót közvetetlenül sűrű tüskék, ágak vegyék körül. A deszkalapra azután hinthetünk: tökmagot, ugorkamagot, napraforgómagot, kendermagot, egyes lisztkukacokat, a szomszéd ágakra pedig megfelezett diót és szalonnadarabkákat tüzdelünk; utóbbiakat finom dróttal is odaerősithetjük, de ne cérnával, melyben esetleg a madarak fennakadhatnának. A cinegék igen szeretik a zsiros falatokat, mert megmelegiti vérüket. Az ilyen módon berendezett etetőket leginkább cinegék, harkályok, csüszkák, rigók, sármányok, verebek és pintyek szokták látogatni.

A földön többféle módon készithetünk etetőket. A

Előfizetési felhivás.

A „Kőszeg és Vidéke“ jövő számával XX. évfolyamának II. negyedét kezdi meg. Multjában e lap mindenkor a jó ügy szolgálatában állott s ezt akarja a jövendőben is.

A lap fentartása a mi nemzetiségi vidékünkön sok nehézséggel jár. Ezek közt első helyen áll az anyagi kérdés. A lap nem egyszer válságos helyzetbe került a közönség erkölcsi s anyagi támogatásának hiánya miatt s hogy XX. évfolyamát mégis megérte, az elsősorban a kiadó áldozatkészségének tudható be, a ki — csak hogy itt a határszélen, a magyarság védbástyáján megjelenő lap a szégyenletes bukástól megmenekedjék — még a nagyobb áldozatoktól sem riad vissza.

Lapunk iránya eléggé ismeretes olvasóink előtt; e helyütt még csak azt jegyezzük meg, hogy a kiadó — nem sajnálva a költségeket — külső alakját, nyomását stbt illetőleg is egy mindenképen modern lapot kiván a t. olvasóközönség kezébe adni.

A „Kőszeg és Vidéke“ szépirodalmi, társadalmi és közgazdasági heti lap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ára:

egy évre 8 korona.

félévre 4 korona, negyedévre 2 korona

Az előfizetési pénzek a kiadóhivatal címére küldendők.

A „Kőszeg és Vidéke“

szerkesztősége és kiadóhivatala.

A hét története.

Sokat biztattam magamat, míg rávettem, hogy leirjam, a mi következik. Kellemetlen az ujságiró helyzete Kőszegen, sőt legtöbbször azé is, ki újságba ir. Több a „Megrovási kaland“, mint az önérzetet emelő elismerés. Azon felül kinek is használ? A kinek szól, annak már természetében van, hogy ezt is lerázza, el se olvassa s legfeljebb azoknak szerez kellemes perceket, kik a látszólagos barátság mutogatásra szánt kötelékei erősbitésének igyekeznek szolgálatokat tenni saját positiójuk erősbitésére, a mikor elreferálják, besugják. Nem titkokat irunk, nem leleplezésekkel kedveskedünk, de jobban szeretnék, ha maguk olvasnák, a kiket illet. Más benyomást gyakorolnánk a papirosról, mint másod kézből. Aztán ugyis sok itt a sugdosás, tere-fere, más dolgainak a feszegetése. Ez csak úgy lehetséges, hogy soknak semmi dolga sincs, sokan nem találnak maguknak munkát. Mosnak, szapulnak s keresik más szemében a szálkát. Szomorú dolog, szomorú annál inkább, mert — hogy senkit erős szóval meg ne sértsünk — lassu haladásunk egyik nem utolsó oka. Sok a kéz s nem látni munkáját. Nem látni sem családja, környezete s ezzel közvetve a közügy javára, sem közvetetlenül a közügy érdekében.

Szemünk előtt ez lebeg; ennek haladása örömünk, pangása bánatunk, megbeszélése nem magánügy.

Mikor a hét történetét irjuk, nem mindig hét nap eseményéről beszélünk. A ki eddig olvasta, észrevette, a ki csak most kezdi, látja, hogy a történet nélkül elmuló hétről tett észrevételünk mellé csatolt régebbi esemény, reflexió a tárgy. Ezzel tartoztunk a közügynek és magunknak.

Ne higyje azonban senki, hogy nem jegyezhetünk fel a mult hétről örvendeteset.

Szivünk örül, lelkünk emelkedett, ünnepi hangulatban van a mult vasárnapon márc. 15-ikének emlékére a sz. Benedek-rendi gymnasiumban tartott ifjusági ünnep emlékétől. (Műsorát lásd márc. 18-diki számunkban.)

Ma már emlék, de az ünnepség tárgya, tartalma, a termékenyitő hazafias gondolatok, melyek a férfiunak készülő ifjuság jövő munkájának magvaiul a szív fogékonnyá tett talajába, az ifju lélekbe jutottak, el nem feledhető tett gyanánt vésődnek emlékünkbe.

Kőszeg világosodik. Ez a második örvendetes dolog. Nem miutha valami nagy vehementiával erőltetné rá a város a villamos világosságot a lakosokra, dehogy! De legalább levágatja a házak előtt azon gyönyörű hárs- és vadgesztenye-fákat, melyek már készültek égig emelkedni s eltogták az alacsonyabb házaktól a világosságot. Mi csak azt óhajtjuk, hogy legalább azok ne boszankodjanak majd nyáron az árnyék hiánya miatt, a kik most örülnek neki s akkor meg nem óhajtják Kőszeg gyönyörű, szinte páratlan, néhány lépéssel elérhető hűsét elvezni. Egyébként pedig, ha azok a fák elvették télen a most még csak gyertyával, petroleummal, meg más ily primitiv eszközökkel pótolható világosságot, nyáron eltogták a port is. Nos hát ezen könnyű segiteni. Ne literből öntöztesse a város az utcákat s ne csak akkor, mikor a hivatalból a nagy por miatt nem lehet kimenni! Vederemo.

A harmadik örvendetes dolog, hogy az osztrák állam még nem épitette ki a februarban letárgyalt vonalszakaszt Friedberg-Hartberg között. Még nem terelte el a vasutvonalat, melynek az emlitett szakasz összekötő része, a pinkavölgyi vasut felé. Kőszeg meg reménykedhetik a Kőszeg-Kirschlag-Edlitz stb. közt futó vasutban. Mert ha az előbbi esett bekövetkezett, reményünk gyéren zöldeló fája a vasutra nézve kiszárad.

Ne várja meg a város, míg tényekkel lepik meg. Ha a haladás, munka, eredmény csekély, a bizottságok működése is az. Minden a bizottságok kezén megy át. Helyesen. De ha az érintett szempontból nem adhatunk sokat a bizottságiskodásra, ez esetben megis azt ajánljuk, alkosson meg a város egy ad hoc bizottságot, kérjen fel közreműködésre nem képviselőket is, ha mindjárt megharagudnának is azok, kik az előbbi, eredményt fel nem mutató bizottságból kimaradnak.

De hát ilyen úgy sem akad!

Ma már arra az álláspontra kell helyezkednünk, hogy a bizottságok ne legyenek paradé, hanem munka. Az meg bizonyos, hogy Kőszegnek immár vannak vasuti dolgokban kiváló szakerői, a kik nemcsak azt tudják, hogy mit és hogyan kell tenni, hanem melyik kilincset kell megfogni, és hiszem, hogy szivesen közre is működnének.

Volna még mondanivalóm, de még nem befejezett tény. Reményben, a jövő héten már az lesz. A viszontlátásra!

*

Mi újság?

— **Márciusi tél.** Sehogy sem akar kitavaszodni; március hava igen furcsán viselkedik. Hó, napsugár, fagy, eső s ismét hó kedélyes összevisszaságban látogat el mihozzánk; szinte minden reggel valamelyes meglepetésre ébredünk. Tegnap még ibolyázni járhattunk zöldülő ligeteinkbe s ma a legszebb téli tájképben gyönyörködhetünk, ha ugyan kedvünk telnék benne, most, március 23-án. Igy péntek virradora is néhány ujjnyi hólepel borította hegyeinket, mezőinket, utcáinkat, örömére a lányainknak, kiknek most bő alkalmuk nyilik a márciusi hóval való mosakodásra, a mi tudvalevőleg rendkivül fokozza a szépséget.

— **Konfirmáció.** Az idén konfirmálandó 20 fiú és 15 leány tegnap, szombaton vizsgázott az ág. hitv. evang. templomban; a komfirmálás ünnepélyes szertartása ma délelőtt megy végbe. A szertartást *Pöhle* Henrik evang. lelkész tartja.

— **Ipartestületi közgyülés.** A kőszegi ipartestület ezidei közgyülése igen látogatott volt. A közgyülés határozatképességének megállapitása után *Pratscher* Dániel elnök üdvözölte a megjelent tagokat s az ülést megnyitotta. Kimerítő jelentést tett az ipartestület 1899. évi működéséről, nevezetesen bejelentette, hogy a szakcsoportok alakitását több csoporttal megkisérlette, azonban sajnálatára kell kijelentenie, hogy a szakcsoportot csak a bognár és sütő iparosokkal sikerült megalakitani, ugyanazért egyetértésre s egyesülésre hivja fel a tagokat, mert csak összetartással biztosithatnak az iparosok maguknak jobb jövőt. Az iparosok rokkant- és nyugdijegyesületének alapszabályait illetőleg bejelenti, hogy azokat a m. kir. belügyminisztérium az abban jelzett ö év mulva leendő segélyezés miatt nem hagyta jóvá s azért a közgyülés a 10 év mulva leendő segélyezés mellett határozott. A számadásra és mérlegre nézve a felmentvényt a közgyülés megadta. Az elnök részére 100 kor. és pénztáros részére 60 kor. tiszteletdijat szavazott meg. Továbbá elhatározta, hogy minden ipartestületi tag elhalálozása alkalmával, ha tagdijjal 2 évig hátralékban nincs, családja részére 20 korona temetési segélyt fog utalványozni. Választás egyhangulag történvén, megválasztattak elnökké: Pratscher Dániel; előljárósági tagokká: Szirch Ignác, Dillmann Lajos, Joó Sándor, Molnár István, Kalmán Lajos, Balikó József, Róth Ferenc, Tangl Adolf, Szautnauer János, Perkovits Ferenc, Gaál József és Kovács József; póttagok: Lakatos László, Tomits Lajos; számvevők: Grosinger Ferenc, Bajcsi Lajos és Zerthofer Mihály.

— **Katonai hir.** *Lóskay* Gábor honvédezredes mult vasárnap este városunkba érkezett. Másnap szemlét tartott a helybeli honvédzászlóalj fölött s ismerőseinél többfelé látogatásokat tett és kedden visszautazott Sopronba.

— **Estély a Polgári Körben.** Mult héttőn másodizben mutatta meg életrevalóságat a Polgári Kör. Tagjai és meghivott vendégei számára zeneestélyt rendezett igen szép s válogatott programmal. A hangverseny kezdete esti nyolc órára volt kitüzve, de társadalmunk szine-java, mely már régóta nélkülözte az efféle szellemi szórakozásokat, jóval előbb tömegesen kezdett gyülekezni, úgy hogy a Kör helyisége csakhamar megtelt nagyszámu diszes hallgatósággal. A hangverseny programmja elejétől végig klasszikus volt. *Róth* József kir. tanácsos, *Tipka* Ferenc polgármester és *Kárpáti* Sándor polg. isk. tanár szép összevagó előadásban interpretáltak két részt Schubert örök szép B-dur triójából s a lelkesen tapsoló közönség óhajára még egy Beethoven-trio preciz előadásával megtoldották a műsort. A trio-előadások közt pedig Róth József úr, ez az ifjú temperamentummal és kiváló tudással megáldott cellomüvész, gyönyörködtette hallgatóit néhány mesterien előadott szóló-piece-szel. A közönség alig tudott betelni hangszereének szivhezszóló dallamaival s az öreg úr, engedve a közóhajnak, még egy brillians technikával játszott Popper-féle „Spinnlied“ előadásával ejtette bámulatba nemcsak hallgatóit, hanem nézőit is. — Az estély mindnyájunk teljes megelégedésére igen szépen sikerült és csak kivánatosnak tartjuk, hogy az efféle lélekemesitően szórakoztató esték minél gyakrabban ismétlődjenek. Hangverseny után a közönség az éttermekké átalakitott olvasóba s játszótermekbe vonult s még soká maradt együtt a legkedélyesebb hangulatban.

— **Egyházi közgyülés.** Jövő vasárnap, azaz április hó 1-jén a helybeli evang. gyülekezet templomában közgyülés lesz. A közgyülés a délelőtti isteni tisztelet után tartatik, s azon minden gyülekezeti tag megjelenhetik. Tárgyai: a mult évről szóló jelentés felolvasása, a konventtagok felének megválasztása hat évre.

— **A régi osztr. értékü postabélyegek** a kereskedelmi miniszter rendelete folytán még t. évi szeptember hó 30-ig maradnak érvényben.

— **Athelyezés.** *Glanz* Frigyes vezérkari főhadnagyot, városi pénztárosunk széptehetségü fiát, a honv. miniszter mult héten a székesfehérvári V. honvédkerületi parancsnoksághoz helyezte át.

— **Kossuth Lajos legtökéletesebb arcképe** most került ki a sajtó alól a fővárosi 1848—49-iki muzeum kiadásában. A kép, mely Kossuth Lajost java férfikorában ábrázolja, valóban a leghivebben tükrözi vissza hazánk dicsó nagyjának nemes vonásait. Az életnagyságú kép kivitelre is valóságos remekmü s mulasztást követnénk el, ha azt minden magyar ember figyelmébe nem ajánlanók. A beszerzésre vonatkozó adatok lapunk más helyén találhatók.

— **Halálozás.** Folyó hó 18-án hunyt el *Biringer* Betti asszony, *Popper* Ignác helybeli kereskedő anyósa 69 éves korában. Tetemét kedden tették örök nyugvóhelyére a helybeli zsidó temetőben.

— **Öngyilkos katona.** Tegnap szombaton délelőtt *Molnár* János, a helybeli 11. vadászzászlóalj közkatonája, szolgálati fegyverével agyonlőtte magát. Tettét, melynek oka ezidőszerint még ismeretlen, azalatt követte el, mig a legénység a gyakorlótéren járt. Molnár sopronmegyei szováti illetőségü.

— **Hűtlen sáfár.** Már régebb idő óta szálliukóztak a városban csöndes panaszok, hogy a helypénz beszedése körül visszaélések történnek. De a panasz csak a hetivásár „kosaras asszonyai“ közt szállott szájról-szájra, s rendőrségünk csak akkor vett tudomást a dologról, midőn az egyik vásáros — megsokalva *Stampf* Károly helypénzszedő goromba ágát és zsarolásait — jelentést tett a városházán. A rendőrség utána járt s dolognak, a mikor aztán kisült Stampfnak turpissága, a ki már hónapok óta rendszeresen csalta és zsarolta hetipiacunk szállitóit. Megfizettetett velük kétszeres, sőt négyszeres helypénzt; sőt megtette azt, hogy a fizetni nem akaróktól 5-szörös, 10-szeres értékü árukat szedett el, akár hányszor erőszakosan is. Beszedte a pénzt a már távozó vásárosoktól, anélkül, hogy bárcát adott volna nekik; e célra készitett bélyegzővel rendszeresen hamisitotta a bárcák számjegyeit, 20 krajcárt, illetve 40 fillért csinálva egy szimpla zérussal a 2 kr.-, illetve 4 fillérből stb. De addig jár a korsó a kútra, mig el nem törik. Stampf megkapta méltó büntetését, a mennyiben a város rögtön elbocsátotta és az Önkéntes Tüzoltó-Egyesület is, melynek ő már régóta alparancsnoka volt, azonnal elmozditotta állásából. — Az eset ismételten amellett szól, hogy városunknak égetően szüksége van számvevői ellenőrző közegre.

— **Hangverseny a sörházban.** A *Kovács*-féle városi zenekar ma vasárnap délután a sörházban hangversenyt tart változatos programmal.

---

bűbos pacsirtákat, pintyeket, sármányokat stb. legjobb a mezőn, a falvak vagy a városok közelében, erdőszéleken, bokrozatos, gazos pontokon, melyeket a hó nem igen lephet, etetni. Hogy a kiszórt eleséget biztositsuk, rézsutos tetőzetet is állithatunk ide, nemkülönben tüskés ágakat (kökény, galagonya) lazán rakásra hordunk s ez alá hintjük a eleséget: kendermagot, ocsút, gabnaszemeket, mákot, repcemagot stb. A földbe azonkivül szárastul mindenféle bogáncsot, magtermő kórókat tüzdelhetünk, vagy ki nem csépelt gabnaszálakat; esetleg egy egész kévét is kitehetünk.

Kertekben, utak mellett szintén etethetjük ily módon téli madarainkat s csinálhatunk — bizonyos távolságban egymástól — több etetőt is.

Kenyeret, burgonyát, ne szórjunk az etetőkre, mert a madarak könnyen német betegségbe esnek tőle s elpusztulnak. Ha kavics, homok nincs az etetők környékén, gondoskodni kell erről is, mert a madaraknak az emésztés könnyitésére mindig szükségök van néhány szemernyire.

Minthogy az etetés főidőszaka a tél*) s igy váratlan nagy havazások, dacára előrelátásunknak, gyakran elboríthatják, vagy a szelek elhordhatják a kihintett eleséget, tehát közel esik a gondolat, mi módon kerüljük meg e rossz oldalokat? s miképen érjük el mégis hogy a madarak esetleg hiába ne látogassanak az etetőkhöz?

*) Megkezdhetjük már őszszel is, legalább helyhez szokatjuk a madarakat s előre meghíszlaljuk, jó erőhöz juttatjuk s igy el leszállóbbakká teszszük őket későbbre is.

Kisérletezéseim e téren arra tanitottak, hogy egész napraforgó rózsákat tüzdeljek és erősitsek az etetőhelyet védő ágakra. Így azután, ha a hintést elkapná a szél vagy eltakarná a hó, mégis elég eleség marad ott a napraforgó magvaiban. Újabban Kleinschmidt ajánlja, hogy a napraforgó magvas tányérjait pálcikákra tűzdelve — 2—3 rózsát kis közökben egymás fölé — helyezzük az etetőkhöz s miután azokból a madarak a magvakat kiszedték, hintsünk reájuk kendermagot stb.; a szemek az üres magtokocskákba gurulnak s a szél nem egy könnyen fújhatja el őket. Berlepsch pedig a kiszórandó magvakat felolvasztott faggyuba keveri s ezt a keveréket fenyőfák ágaira öntözgeti. A faggyú kihülvén, odatapad ez ágakhoz s vele együtt a benne lévő madártáplálék is. Ez igen elmés eljárás mert módot nyújt nekik — a cinkéknek főleg — hogy a faggyúból is lakmározhassanak. Még nem próbáltam meg, de úgy hiszem e két utóbbi etetési módot egyesitve, s a faggyúval kevert magvakat kitüzdelt napraforgó tányérokra öntve, kiválóan biztósithatjuk az eleséget. A madarakat a napraforgó mintegy vonzza s ha a tányérok már üresek lettek, de ilyen módon újra eleséget tettünk reájuk — melyet szél el nem vihet s a hó egy könnyen be nem lephet — az éhes madár legelőbb is megint csak a napraforgóra száll s ott megtalálja, a mit keres.*)

*) Hallottam többektől: „Minek etetni, hiszen akkor a madarak a rovarbábokat, petéket nem bántják, mert úgyis van biztos védelmük“. Igen ám, csakhogy ha találnak természetes táplálékot, úgy sem jönnek az etetőhöz s ha odajönnek, az szükségüket bizonyítja.

(Folytatása következik.)

— **Hirdetmény.** Ezennel közhirré tétetik, hogy a képviselő-választásra jogosultak 1901. évi névjegyzékének összeirása Kőszeg szab. kir. városban 1900. évi március hó 29-ik s 30-ik napján mindenkor d. e. 8—12 és d. u. 3—5 óráig fog megkezdetni. Miről Kőszeg sz. kir. város közönsége értesittetik, egyúttal az ottani elöljáróság felhivatik, hogy az 1874. XXXIII. törvénycikk 33. §-a alapján: 1. az egyenes adók községi lókönyvét (B. táblazat), 2. földadó telekkönyvét (Cataster), 3. ha a tagositás megtörtént, a tagositási telekkönyvet, mely adatokat az idézett törvény szerint a kiigazitó küldöttségnek kiszolgáltassa.

Kelt Kőszegen, 1900. évi márc. 19 én.

Biró Miske Kálmán,
a képviselő választók névjegyzékének összeirására kiküldött bizottság elnöke.

— **Hirdetmény.** Kőszeg szab. kir. város rendőrkapitányi hivatala ezennel közhirré teszi, hogy az 1900. évre érvényes ebjegyek ezen hivatalban különbeni pénzbüntetés terhe mellett f. évi április hó 30-ig megváltandók.

Kőszeg, 1900. márc. 20-án. *Kőszegi József,*
rendőrkapitány.

— **Hirdetmény.** Kőszeg sz. kir. város pénztári hivatala által ezennel közhirré tétetik, hogy az 1900. évre készitett I. II. oszt. kir. adókivetési lajstrom a szombathelyi m. kir. pénzügyigazgatóságnak 10359/190. számu rendelete folytán folyó évi március hó 23-tól március hó 30-ig bezárólag alulirt hivatalban közszemlére ki van téve.

Kőszeg, 1900. március hó 23-án.

Városi pénztári hivatal.

— **Ingatlanok forgalma.** A mult hét folyamán a következő ingatlanok kerültek telekkönyvi átirás alá: Kratokwill Anna után az 1559 hsz. 20 korona vételárban Kratokwill Ottilia javára. Néhai Hafner Jánosné után a (6189—6191) hsz. tele Hafner Paula János és Mária kiskoruak javára. Néhai Vidt Géza után az (1232—1233/b) hsz. 726 számu ház tele Vidt Flora, Blanka, Jolán és Béla kiskoruak javára. Özv. Heuffelné, Giffing Zsuzsanna és Giffing Josefina után a (7135—7136) hsz. szőlő s gyümölcsös Kuntner János és neje javára 1750 kor. vételárban. Pohlmüller Ede után a 706 és 706/a hsz. 428 számu ház, és Wölfel Erzsébet és Sarolta után a 702 és 703 hsz. 426 számu ház a kőszegi szt. Domonkosrendi nő-szerzet javára, előbbi 18,000 utóbbi 28,000 korona vételárban. Néhai Takács István után a 6345 hsz. tele kiskoru Takács József velemi lakos javára.

Hirek innen-onnan.

— **Ismét erdőégés.** A gondatlanul elhányt égő szivar, gyujtó már sok veszedelemnek lett okozója. Ez történt a mult héten Borostyánkőn is, a hol Ruck István eldobott égő cigarettájától tüzet fogott az alom s rövid idő alatt mintegy három holdnyit elhamvasztott Almássy Ede erdejéből. — Ugyancsak jelentékenyebb kárt okozott ama erdei alom-égés is, mely a minap keletkezett Eszterházy herceg róti erdejében olytormán, hogy a Schmidt Alajos róti lakos által az erdőben rakott tüz szintén gondatlanság miatt átcsapott az alomra s rövid idő alatt lángba boritott közel 8 holdnyi területet.

— **Bezárt iskolák.** A tavaszszal megérkeztek annak kellemetlen kiserői is: a fertőző betegségek. Egyre sürübben lépnek fel a vármegye minden részében s itt-ott oly gyorsan terjednek, különösen a gyermekek közt, hogy akárhány helyen csak az iskolák bezárásával lehett ellenök hathatósabban védekezni. Igy legutóbb a **városhadászi** evang. iskolában kellett az előadásokat beszüntetni az iskola épületében előfordult vörhenybetegség miatt. — **Hegyhát-Moráczi** iskoláját kanyaró-járvány miatt zárták be.

— **Elfogott rablógyilkosok.** Lichtstädter Sándor, répcze-szt-györgyi szatócs gyilkosai alig néhány napra gaztettük elkövetése után, kézre kerültek. Sándor László csendőrtőhadnagy oly kitünően vezette a nyomozást, hogy immár mind a négy bünös: Pete János, Illés Antal, Kovács János és ennek testvérocsese Kovács József az igazságszolgáltatás kezei közt van. Mind a négy gaztettes beismerésben van.

Rövid hirek.

— **Széll Kálmánnénak,** miniszter-elnökünk nejének ő felsége t. hó 8-án kelt kéziratával a palotahölgyi rangot adományozta.

— **Uj polg. isk. igazgató.** A nem rég elhunyt pinkafői polg. isk. igazgató helyére a vall. és közokt.-ügyi miniszter *Migály* Alajos, szombathelyi polg. isk. tanárt nevezte ki.

— **A kassa-oderbergi vasut** két főellenőre *Szőnyi* (Schmidt) Rikárd és *Berkes* (Bergel) Lajos nagyobbára tuvardi visszatéritési utalványok hamisitásával mintegy 200,000 koronával megkárositotta a vasut-társaságot. Szőnyit letartóztatták, Berkes azonban eltünt.

— **A fiumei kikötőben** f. hó 2-án a *Drava* gőzös összeütközött az ép ugyanakkor a kikötőbe befordulo *Árpád* nevü hajóval. A *Drava*, melyen az agg toskánai herceg is utazott, erősebben megsérült, de nagyobb szerencsétlenség nem történt.

— **Stefánia özvegy trónörökösné** esküvője mult csütörtökön délelőtt folyt le a miramárei kastély kápolnájában. *Lónyai grófnő* még egy ideig Miramárában marad.

— **A bur háborút** folytatják. Salisbury lordnak feltétlen megadást követelő nyilatkozatára a transzvaáli elnök egy proklamatióval felelt, melynek értelmében „árulóként" agyonlövet mindenkit, ki az angolok ellen harcolni vonakodik.

Szikrák.

* **A különbség.**

— Te birka, — szól a hadnagy a bakához, — hát te még a hadnagy urat sem tudod megkülönböztetni a káplártól?

— De igen, — válaszol a baka.

— No hát mi a különbség? — kérdi a hadnagy.

— Hát a káplár úr, mikor tanit, ökörnek, a hadnagy úr pedig mindig csak birkának nevez.

*

* **Szigorlaton.**

Tanár. Mikor forog fönn az élők közötti önkénytes átruházás esete?

Szigorló. Mikor a jogász berukkol egyéves önkéntesnek s a fölöslegessé vált cibil nadrágot eladja a handlénak.

*

Őszinteség.

Rettentő hamis játékával mulattatta a kisasszony a társaságot. Megszólitja végre a pedántériájáról hires tanárt e szavakkal:

— Nem venne részt tanár úr egy négykezesben?

— Ilyen játékhoz részvétemet nem adhatom, csak nyilvánithatom, — felelt a professzor.

Hadi tudósitások az angol-búr háboruról.

(Francia alapossággal.)

Kimberley . . .

Megnéztem Kimberleyt, a melyet a búrok oly sokáig sikertelenül ostromolták. Senkire sem voltam oly kiváncsi, mint Cecil (He-)Rodesre, kit a mostani vérengzésért vádolnak, de ezen hirhedt persona Angliába utazott, magának hatalmas pártfogókat biztositani s az angliusokat további támadásra serkenteni, Transvaal s Oranje államok annektálására az anyaországban propagandat csinálni. Felesleges buzgolkodás, mert az angliusok már a háború kezdete előtt sem gondoltak másra, mint e két szabad állam bekebelezésére.

Hej! virágzó két ország ez! mely megér annyi pénz- s véráldozatot. Nem kell senkinek Közép-Afrika; a déli sarkvidékről is mily könnyen mondanak le a hódító nagyhatalmak, a melyeket most a nagy népszerüségre szert tett gyarmati politika foglalkoztat.

Kimberley város magán hordja a nagy ostrom minden jellegét. A kórházak is, a magán-házak is telve betegekkel s sebesültekkel. A város telve anglius katonákkal, kiket nagy rajokban még folyton szállittat a a rettegetett nagy Anglia világbirodalmának minden sarkából. Van Ausztráliából, van Kanadából, Indiából. De azért legnagyobb népszerüségnek örvendenek London önkéntesei, mert legnagyobb bravúrral hadakoztak az angliai ezredek közt.

Kronjét s embereit gyorsan elszállitották a Foktöldre, a hol tiszteletükre — nagy ünnepélyeket rendeztek.

Kimberley-ben van elszállásolva Methuen angol tábornok hadtestével, melynek nagy nyugalomra van szüksége, mivel legnagyobb vereséget szenvedett. A többi hadtest Roberts-hez csatlakozott; ki tengernyi katonával a búrokat mindinkább visszaszoritja. Az angliusok már Bloemfontait is elfoglalták, majdnem minden küzdelem nélkül. Nemsokára bevonulnak Pretoriába, Transvaal s Krüger apó székhelyére, a hol a békét diktálják — Brennus módjára. Krüger s Steyn, hacsak nem menekülnek, számkivetésre itéltetnek a többi turbulens elem pedig jogaitól megfosztatik. Jól értenek az angliusok a pacifikáláshoz; hisz oly fényes tanujelét adták már Hátsó Indiában s egyéb helyeken, a hová lábukat betették. S azután ismét csend lesz, mig Europa figyelmét más esemény le nem köti; igy egy újabbi békekongresszus — Kamcsatkában, a hol az előkészületeket már megtették. A búrok békekövetei is ezentúl részt kivánnak venni ily kongresszusoknál, mert ez intézmény itt ismeretlen fogalom.

Kimberley városából kirándulást tettem Jakobsdaalba s innen a Paardehegységre is több kimberley-i notabilitás kiséretében, megnézni ama helyeket, a melyeket a búrok megszállva tartottak. Kis sirdombok jelezték e helyeket. Mióta a közlekedés Kimberley-ig ismét helyreállott, Angliából is számosan keresik fel e helyeket. Az itt elomlott könnyeket Transvaal összes aranyai s gyémántjai nem szárítják fel, az bizonyos. Kisérőim közül többen koszorúkat helyeztek el a sirdombokra. Visszatértemben találkoztunk Roberts egyik futárjával, ki hirül hozta, hogy az út Bloemfonteinig már szabad; ellenségnek hire sincsen.

Ujabbi ok az angliusok nagy örömének, a kik a meghódítandó két állam urainak látják magukat. Tekintettel e két államban üresedésbe jövő számos fényes dotatióval ellátott hivatali állásra, ambitiójuk is emelkedőben van. Búr származású hivatalnokot persze el nem fogadnak, hacsak meg nem esküszik az angol alkotmányra s tanujelét nem adja megbizhatóságának. Hirlik — s ezen körülmény sokak előtt érthetetlen — hogy Csehországból is már számos pályázati kérvény érkezett be. Kimberleyben szép katonai parádénak voltam tanúja, mint egyik főmomentum, érdemes róla említést tenni.

Viktoria Anglia királynétól megérkeztek a kitüntető hadi érmek. A csokoládé már elfogyott, tehát kis ordóval vigasztalták az annyit elszenvedett katonát — s magyar lovat. Utóbbiak Kabul-rendet nyertek; Roberts külön nemzeti ajándékban részesülend, ordója van már elég.

Mr. Sincère.

Foulárd-selyem-ruha 8 frt 40 krtól

feljebb — 14 méter! postabér és vámmentesen szállitva! Minták postafordultával küldetnek; nemkülönben fekete, fehér és szines „Henneberg-selyem" 45 krtól 14 frt 65 krig.

Henneberg G. selyemgyáros (c. u. k. udv. szállító) Zürichben.

Irodalom és művészet.

— **A fővárosi 1848—49-i és Kossuth muzeumról.** Az 1848—49-i hős honvédeink, vértanuink és Kossuth Atyánk emléktárgyainak muzeuma, a nemzeti kegyeletnek legszebb temploma és legjobb iskolája a szent hazaszeretetnek. Háromezernél több emléktárgy: sok száz olajfestésű csatakép és arckép, több ezerre menő nyomtatott képek és proklamációk, az ellenségtől elvett zászlók, honvédruhák, Kossuthnak csaknem összes torinói bútorai, a világ minden részéből összegyűjtött ezernél többféle Kossuth képek, kéziratai stb. képezik a budapesti 1848—49. emlékek gazdag muzeumát. A fővárosi 1848—49-i muzeumunk megalapitása óta a legbecsesebb és legérdekesebb kiadványa e muzeumnak most jelenik meg. Az emberiség diszének, a magyar nemzet megváltójának, ami dicső Kossuth Atyánknak 1848—49-i arczképét adja ki a fővárosi 1848—49-i muzeum, hazánk jobbjainak ajánlván ezt a remek fénykép-ut. leghivebb életnagy arczképet. Barabás, Marasztoni és több jeles művészrajzolók litografálták 1849-ben Kossuthnak életnagy képét, azonban ezek, a ma már csak ritkán látható képek nem élethűek. A mi most kiadott képünk Kossuthnak számos egykorú Daguerrotypjei és fényképei nyomán készült, Kossuth nővérének útmutatása és Kossuth Ferencznek, valamint több jeles festőművészünknek közreműködése mellett. Több évi utánjárás és sok áldozat árán most kiadott képünk Kossuthnak egyetlen legtökéletesebb életnagy képe. E remek és nagybecsü képnek muzeumunk érdekében való megvételét melegen ajánljuk hazafiság tekintetében legjobb községeink, kaszinóink, olvasókoreink, egyleteink és minden jó magyarnak pártfogásába, 3 frt 40 kr. csekély árért. E képnek bolti ára 5 frt és 50 kr. vagyis 11 korona lesz.

Vegyesek.

— **Elitélve és megmentve.** Ha elvonulnak szemünk előtt azok a betegségek, melyek a fiatal leányt fejlődése korszakában üldözik, valóban elcsodálkozhatunk. Vérszegénység, sárgaság, rossz arczszin, általános gyengeség, idegesség stb., ezek az ellenségek zavarják a fiatal leány életét s fájdalom, gyakran halált is okoznak. Gyakran megtörténik, hogy a gyermek egy bizonyos ideig jól van, egészséges, jókedvü s egyszerre csak betegeskedni kezd. Gyöngül, sápadt lesz, elveszti étvágyát, jó álmát, szomoru s mogorva lesz, sőt gyakran ok nélkül sirva fakad. Ha nem látunk hozzá, hogy a bajnak mielőbb elejét vegyünk, könnyen komplikáció állhat be. Láz fogja el a fiatal elgyengült testet, a heves főfájás, szivdobogás, oldalszurás, csipőfájdalom egy nyugodt percet sem hagy és e gyengeségi állapotnak, fájdalom, tüdőbaj szokott az eredménye lenni. Pitot Justine kisasszony Chassagneből (Cantal), ki ma a Poste Hotel szolgálatában van, majdnem áldozata lett ezen veszedelmes időszaknak.

— Több mint egy évig — irja — nagyon sápkoros voltam és vérszegénységnek minden következményét átszenvedtem. Folytonosan és egész testemben szenvedtem. Én, a kit eddig mindig csak mosolylyal ajkamon lehetett látni, most szomoru gondolatokkal foglalkoztam és reggeltől estig sirtam. Szegény anyám már elveszettnek hitte s kétségbe volt esve: a sir szélén álltam. Az orvosok tüdőbajosnak mondtak s mással mint tejjel nem tudtam táplálkozni. Ekkor történt, hogy a Pink-pilulák használatára utasitottak, a mely a vérnek hatalmas helyreállitója. Ennek használata óta nagy megkönnyebülést éreztem és miután egy dobozzal elhasználtam, egészségesnek éreztem magam. Tiz hónap óta egészséges vagyok és jólleheet szolgálatom fáradtságos, kitünően érzem magam, arcom üde, ajkam piros és oly vig vagyok, mint annak előtte.

Melyik fiatal, vérszegény, sápkóros leány fogja a Pink-pilulák használatát elmulasztani? Melyik anya, ha gyermekét elgyengülve, sápadtan, szenvedően látja, nem fogja a Pink-pilulákat használni?

A Pink-pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszertárban. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és hat doboz ára 9 frt Magyarországi főraktár: Török József gyógyszertárában, Budapest Király-utca 12.

— **Legjobb orvosság.** Mindazok, kik gyomorbaj, étvágyhiány, rossz emésztés, májtájdalmak, kólika, vérszegénység, ideges fejfájásban szenvednek, használják a világhirü **Pserhofer vértisztitó labdácsokat**, melyek teljesen ártalmatlanok, gyorsan és biztosan hatnak és a legelsőrendü orvosok által ajánltatnak. Hasznos szolgálatot vélünk tenni t. olvasóinknak, ha e kitünő gyógyszert b. figyelmükbe ajánljuk. 1 tekercs, mely 6 doboz á 15 labdacs 1.05 frt. A pénz előzetes beküldése után 1 tekercset 1.25 frtért, 2 tekercset 2.30 frtért, 3 tekercset 3.35 frtért küld bérmentve Pserhofer J. gyógyszertára, Bécs, I. Singerstrasse 15.

— **„A mit Jancsi nem tanult, azt János már nem tanulja!"** forditott értelemben is helyes: A mit Jancsi megszokott, arról János már le nem szokik. Jól fontolja meg tehát minden szülő, hogy milyen előnyös a gyermekeknek a mindennapi kávét olyképen elkészíteni, hogy testi fejlődésük elősegittessék, és a magas iskolakövetelmények által megfeszitett idegzetüket és agymüködésüket csillapitsa, táplálja és erősitse. Ma már minden orvos igazolja, hogy a legjobb és legelőnyösebb kávéital, a melyet kedves kicsinyeinknek reggelire és ozsonnára adhatunk, a tiszta és erősen készitett Kathreiner-féle Kneipp maláta-kávé, a melyet kedves kávéillata miatt szivesen isznak. Virágzó külsőben és állandó egészségben nyilvánul hatása. Kathreiner Kneipp maláta-kávéja mindenütt kapható, nyitva azonban sohasem lesz árusitva, és a valódi csak az, a melyet az ismert Kathreiner csomagokban adnak.

12 hold

Dr. Gerhauser József tulajdonát képező **szántó** és **rét** a soproni és szombathelyi utak mellett, a Swetics kert mögötti, kismezei, kistamási és alsó réti dülőkben azonnal együtt, vagy részletenként eladó, esetleg haszonbérbe adandó.

Közelebbi adatokat szolgáltat

Horváth Béla,
Kőszegen, Királyut.

Üzlet-megnyitás.

Alulirott tisztelettel tudomására hozom Kőszeg és környéke n. é. közönségének, hogy

Köszegen, Árpád-tér 184. sz. a.

szobafestő- és mázoló-üzletet

nyitottam. Elvállalok minden e szakmába vágó munkát a legolcsóbb árak mellett.

Föladatomnak ismerem, hogy a ráumbízott munkát a legpontosabban s igen tisztelt vevőim teljes megelégedésére végezzem. Egyúttal bátorkodom megjegyezni, hogy üzletem felszerelése a legkényesebb izlések teljesítését is megengedi s modern szecesszionista-stílü munkákra is vállalkozhatom.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Weigl Mátyás,

szoba- és cimtábla festő Kőszegen.

Keil-Lakk

(Glasur),

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

1 nagy palack ára 1 frt 35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Padló-fényesítő,

legjobb és legegyszerübb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 45 kr.

Arany-fénymáz

képkeretek stb. bearanyozására. 1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glasur"-fénymáz

legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdészkák stb. ujonnani befestésére. 1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kapható:

Unger József-nél Kőszegen.

Elismerés az érdemnek!

Wilhelm Ferenc, a Bécs melletti neunkircheni gyógyszerész urnak Altonából 1897. auguszt. 11-én ezt irják:

En már 70 éves vagyok és 10 év óta izületi csúzban szenvedtem, továbbá aranyeres bántalmakban és nem tudtam gyógyulást találni. Csak az ön **Wilhelm-féle koszvény és csúzellenes vértisztitó teája** szabaditott meg engem 3 hét alatt teljesen betegségemtől. Önnek valamint a grofnőnek, kinek köszönet-nyilvánitását az ujságban olvastam, ezennel hálás köszönetet mondok.

Teljes tisztelettel

Ackermann Christ.

Altona, Hamburg mellett, Reichenstrasse, 6.

Kapható minden gyógytárban.

Föraktár Köszegen: Floderer Jenő

gyógyszerész urnál. (Csacsinovits-féle gyógyszertár.)

A SZŐLŐK VÉDELME

a

PERONOSZPORA és az OIDIUM ellen

a legbiztosabb, a legegyszerübb és a legolcsóbb a

Dr. ASCHENBRANDT-féle POROK ÁLTAL.

A dr. Aschenbrandt-féle „bordói por"

a peronoszpora biztos és olcsó ellenszere, kitünően tapad a levélre, nem porkő.

A port a vizbe szitáljuk és kézz az oldat. Az első permetezéshez egy hl. vizre kell 1 kg.; a második és harmadik permetezéshez $1^1/_2$ kg. por. Az évi szükséglet egy kat. hold szőlőre 22—25 kg. A bordói por ára: 5 kgos zsákokban á kg. 80 fillér; 10 kgos zsákokban á kg. 80 fillér; 50 kgos zsákokban á kg. 76 fillér. Használata olcsóbb és kényelmesebb, mint a tiszta rézgálicé.

A Dr. ASCHENBRANOT-féle „RÉZKÉNPOR"

az oidium biztos és olcsó ellenszere.

A port a fujtatókba öntjük és porozunk vele. A mustot nem büdösíti; $^1/_3$-dal kevesebb fogy, mint a tiszta kénporból. A rézkénpor ára: 5 kgos zsákokban á kg. 58 fillér; 10 kgos zsákokban á kg. 55 fillér; 50 kgos zsákokban 52 fillér. Háromszori porozáshoz az évi szükséglet á kat. hold 12—15 kg.

Az árak Budapesten a "Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének" vasuti raktárában értendők.

Gépek a védekezéshez. Magyar gyártmány permetező á drb 32 korona, francia Vermorel-féle permetező 40 korona. — Magyar gyártmány háti porozó 28 korona; francia Vermorel-féle háti porozó 36 korona. Kézi fujtató, igen jó, 10 korona.

Megrendelhetők: A „Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél" Budapest, Alkotmány-utca 31. sz. A „Borászati Lapok" kiadóhivatalánál Budapest, Üllői út 35. sz. — Megrendeléseket elfogad:

Incze Béla

Rohoncz.

Ismertető füzeteket, használati utasitást küld a „Borászati Lapok" kiadóhivatala Budapest, Üllői-út 25. sz.

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbizható, fájdalomcsillapitó bedörzsölésekné alkalmaztatik köszvenynél, csúznál, tagzaggatásnál és meghülésekné es az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerü háziszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van, **főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten.** Bevasárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkésredni, az minden egyes üveget „Horgony" védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint nem valódit utasitsa vissza.

RICHTER P. A.O. se tarsa, BUDOLSTADT

cs. és kir. udvari szállitók.

Kapható Köszegen: Floderer Jenő gyógyszertárában.

Minden köhögő betegnek

a **Kaiser-féle**

MELL-CZUKORKA

a legmelegebben ajánlható.

2480 közjegyzőileg hitelesitett bizonyitvány erősitik meg a biztos hatást köhögés, rekedtség és nyálkásodásnál.

Egy csomag ára 10 és 20 kr.

Biztos eredményt

nyujtanak az általánosan jónak talált Kaiser-féle

pfeffermüncz-czukorkák

étvagytalanságnál és gyomorbajoknál.

Egy csomag ára 20 kr.

Kapható Köszegen:

Jánosa Gyulánál.

Lapunk egyes rovatait, a hír-rovat kivételével, mindenkor szombaton délben zárjuk le.

Szőlő-lisztharmat

elleni védekezéshez szükséges **Aschenbrandt-féle rézkénport** és **fajtatót** szállít a vasmegyei gazd. egyesület igazgató-titkára **Szombathely.** A rendelések mielőbb beküldendők.

Hirdetés

Olszevszky Gusztáv és neje szül. **Petrikovszka Modesta** köszegi lakosok képviseletében ezennel közhírré teszem, hogy nevezetteknek tulajdonát képező, a köszegi 3690., 1473., 3843. és 2607. sz. tjkvben felvett

5289 hrsz.	szántóföld a	Schwarzacker dülőben	—	hold	1578	□ öl
2969. „	„ „	Hosszú Gubahegy „	—	„	887	„ „
2980/a. „	„ „	„ „ „	—	„	729	„ „
(2932-2933) hsz.	„ „	Rövid „ „	—	„	681	„ „
2587. hrsz.	„ „	Szvetitskert „	—	„	1345	„ „
4826. „	„ „	kurze Thomás „	—	„	1404	„ „
(4828-4829) hsz.	„ „	klein Thomás „	3	„	312	„ „
1582. hrsz.	káposztáskert a	betegházná	—	„	17	„ „
4251. „	szántóföld a	Steiner dülőben	—	„	858	„ „
1766. „	káposztáskert a	betegházná	—	„	226	„ „
(3030—3031/b.) hrsz.	szántóföld a	Hosszú Gubahegyen	—	„	1185	„ „
3022. hrsz.	„ „	„	—	„	973	„ „
1779 „	káposztáskert a	betegházná	—	„	93	„ „

1900. évi április hó 1-én délelőtt 10 órakor irodámban

megtartandó nyilvános magán-árverés útján eladatni fognak.

A legtöbbet igérővel kötendő adás-vevési szerződés csupán a tulajdonosok jóváhagyása után tekintendő végérvényesnek.

Köszegen, 1900. évi március 23-án.

Dr. Stúr Lajos,

ügyvéd.

Bor. 1—4 éves homoki ó schillar vagy fehér bor erősség és év szerint 100 literenként 22—24—28—32 frt. Ujbor (fejtve) minőség szerint 16—18—20—24—28 frt. Tessék „Borárjegyzéket" kérni. Rendelő bordót is kaphat, mely beszerzési áron számitatik fel, s ugyanily árban 5 héten belül, bármentve, utánvét nélkül, sértetlen állapotban vissza is vétetik s annak ára postautalványon át lesz küldve. A rendelő nyugodt lehet, hogy eredeti tiszta minőségü borboz juttatom, erről jó hirnevem nyujt kezességet. Borászlithez 20—40.000 forinttal 12—14% jövedelem biztositása mellett társ keresteik.

Lasponya ojtványok. Gyümölcse ép, olyékes, mint a birsé, fája egyenilyen áron adatik el.

Nemes eperfa-ojtvány. Kitünő piros, fehér és kék fajokban, 6 láb magasan ojtva, 2—3—4—5 éves, igen erős csomoto, erősség szerint 50 krtól 60 krig. 10 frt vételnél 20 százalék, 25 forintnál 35 százalék, 50 forintnál 40 százalék, 100 frtnál 40 százalék engedmény. Az eperfa alsó jól árnyokul, ellenszegülnek, minden évben bőven terem, gyümölcsét egy a két-, mint a többlabuak egyaránt szeretik; kitünő pálinka is főzhető belőle. Cagledon igen jövedelmező fának ismerjük. Kár volna hésunk, kertünk, szőlőnk vagy egyéb birtokunkat e nélkül hagyni.

Birs-ojtványok. Rendkivüli nagy gyümölcsű fajokban (Konstantinapolyi, Portugalli, Cirice stb.) melyek az ültetés évében már gyümölcsöt hoznak, csután pedig rendkivül bőven teremnek. Faje igénytelen, betegség és ellenségtől egyaránt mentes. Vannak rendelőim, kik ezer csomót ültettek, mert rendkivül bőven teremnek, gyümölcse kedves, sokáig eláll, megne árban értékesitheto es sokféleképpen fel is dolgozható. A 2—3—4—5 éves, rendkivül szép és gazdag gyökerü fák darabja erősség szerint 20 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél olyan engedmény adatik, mint az eperfánál.

Spanyol meggy, fekete. [Pándi vagy kőrösi meggy.] Termékenységét előmozditandó háromszor lett permetezve, s igy, ha azt folytatólag permeteszük, bőven fog teremni. Faje egészséges, gyülemlő-e rendkivül keresett, mert befőzésre legalkalmasabb. A 2—3—4—5 éves rendkivül szép és gazdag gyökerü fák darabja 15 krtol 50 krig. Nagyobb vételnél egyszerre és engedmény adatik, mint az eperfánál.

Diófa. A 6—8 láb magas, rendkivül gazdag gyökerü, tele belü és könnyü törésü. 2—3—4—5 éves diófák ára erősség szerint 20 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél ugyanolyan engedmény, mint az eperfánál.

Minden másféle nemes gyümölcsfák, nevezetesen körte, alma, szilva, őszi és kajszinbarack, cseresznye, meggy, szelid gesztenye, liseponya szagos deveku és törpe ellásunkban, — erősség szerint 20 krtól 50 krig szintén kaphatók.

Kiselejtezett nemes ojtványok 2—3—4—5 éves életerős példányokban, azok kora és erősége szerint 2—5—7—10—15 krajcár árban.

Mindenféle vadoncok erősség szerint 5 forint 35 krajcártól 19 forintig csomonkint.

Kerti eszközök. Kitünő ót tartós anyagból rendkivül szilárdan készült borelők (serebolok), szőlő ülsető vesek, továbbá kerti fürészek, szikek, görbe szemmel és ojtó kések csonfelül telfa és ojtó kések igen olcsó árak mellett rendelhető meg.

Ár- és névjegyzéket küld:

Unghváry László, föld-, szőlő- és iskola-birtokos Ceglédről.

Nyomatott Felgl Gyula könyvnyomdájában Köszegen.